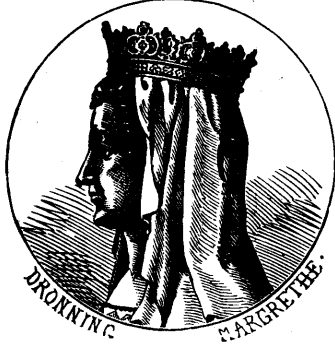

Kvinden og Samfundet

Udgivet af

Dansk Kvindesamfund.

Nr. 11.

Kontor: Nørregade 33, St.

13. Marts 1900.

Udgaar hver Tirsdag.

16. Aarg.

Julie Laurberg.

Fotograf.

Hotel du Nord.
Indgang ad Porten. Elevator.

Redaktionen træffes hver Torsdag fra Kl. 2—4 paa „Dansk Kvindesamfund“s Kontor, Nørregade 33, St.

Klager over Uregelmæssighed i Forsendelsen bedes stillet skriftligt til Postvæsenet — hjælper dette ikke da til Bladets Kontor.

„Vi og vore Børn“.

I Tilslutning til denne Artikel i Nr. 8 turde jeg maaske føje nogle Bemærkninger.

Ingen har en saa levende Retfærdighedsfølelse som et Barn; ingen har en saa hurtig Sammenligningsevne; ingen er mere udsat for at lide Skibbrud paa den blinde Tillid! Derfor: For at opdrage vore Børn i aandelig Henseende — *Sporten* sørger jo nu til Dags Skolerne og Kammeratlivet tilstrækkeligt for — for at give vore Børn det rette aandelige Holdepunkt, maa vort eget Liv være saaledes, at det kan holde Stand for Barnets skarpe Kritik. Barnet maa føle, at Moderen har Pligtens Lovbud skrevet i sit Hjerte, at hun er sanddru, retfærdig, og at det ubetinget kan stole paa alt, hvad hun siger. Hun maa lære det Hensynet til andre. „Hvad vilde du selv føle, om nogen sagde saaledes til dig?“ — „Sig aldrig til nogen anden, hvad du ikke selv vilde kunne taale at høre!“

Jeg tror, at Vanen at tænke sig *ind i en andens Sted* er af yderlig Vigtighed, og hvis dette foreholdes Barnet i de tidlige Aar, vil denne Tænkemaade rodfæste sig og omsættes i *Hensynsfuldhed*, en uvurderlig Egenskab i Samlivet med andre — for — *de andre!* Hvor mange aandelige Lidelser bringer ikke Savnet deraf i Familiens Kreds? særlig for den, der bærer Dagens Hede og Byrde. „Tænk dig i hans Sted, i hendes Sted!“ bør lyde for Barnets Tanke.

Denne Evne bunder vel særlig i det medfødte, men Opdragelsen kan bidrage meget til dens Fremvækst. Idealet maa vel være det Samfund, der tager Hensyn til hver især, ikke det, der brutalt baner sig Vej med Albuerne, ligegyldigt for hvem der knuses, naar blot Vedkommende selv kommer frem.

Jeg tror, at netop Indskærpelsen af Hensynet til andre giver Barnet

Tandlæge Fru Tofte-Siesbye, Amagertorv 31.

det anførte „ædle Sind og den aandelige Kraft“, da det lærer os at kue Selvskhedens Fordringer.

Jeg gad nu i det hele taget vide, om der ikke klæber *nogen* Illusion ved Tanken om, at vi skal *opdrage* vore Børn. Mon de kommer til Verden som nogle slemme smaa Skabninger, som vi med stor Møje og Besvær draabevis maa indgive det gode? Naar det saa ikke rigtig vil gaa ind i dem, saa ryster vi dem, banker dem lidt, og saa hjælper det! — Mon ikke dette er en Fejltagelse? —

Hvor sandt og lige kan ikke et Barn se, hvor slaaende kan ikke dets Bemærkninger være? Der er noget i et Barns Sjæl, vi ligesom maa bøje os for, som kom den oppe fra og nu skulde til at gennemgaa Prøvelsens ætsende Ild.

Mon vi ikke med lige saa stor Ret kunde sige, at vor Opgave er den: efter Evne at holde det onde i Verden borte fra vore Børn; at vise dem, *hvor* det er, og besværg dem at undgaa det?!

Men Herregud, vi kan jo ogsaa gerne lade, som om de er langt nede, og som om det er vor Opgave at drage dem opad til vort eget Niveau (!). Vi har jo i alt Fald spist af Kundskabens Træ!

Bemærkningen om, at Skolegangen og Hjemmelæsningsen ikke maa begynde for tidligt, giver jeg min fulde Sympati. Dette Synspunkt har jeg dog ikke altid delt. Jeg kom nemlig for cirka 13 Aar siden til den højtansete Skolebestyrerinde, Frøken Jessen, for at indmelde min Søn som Elev. Jeg forklarede, at han kunde læse og skrive og slet ikke behøvede at gennemgaa Forberedelsesklassen, men kunde komme lige ind i første Klasse.

„Hvor gammel er han da?“

„Seks Aar!“

„Saa maa han i Forberedelsesklassen!“

„Men jeg forsikrer Dem, han er fuldstændig moden til første Klasse; han er meget opvakt og begavet.“

„Maa jeg spørge Dem, min Frue, om De da vil straffe Deres Søn, fordi han er opvakt og begavet? —“

„Hvorledes mener De?“

„Idet De berøver ham et af de Aar, i hvilke det er hans Ret fuldt ud at være Barn!“

Jeg var paastaaelig, og Følgen blev, at denne fra først af saa lærelystne Dreng — der følte et for stort Bjerg foran sig — blev doven og i en Aar-række skød al Læsning bort efter bedste Evne. Jeg gjorde den kloge og

Læge Emmy R. Neukirchs Tandklinik. 56, 1., Nørre Farimagsgade.

erfarne Skolebestyrerinde en ydmyg Afbigt baade i mit Hjerte og i mine Ord, men da var det for silde. Min Søn skændte jeg derimod paa — jeg kunde jo ikke for ham tilstaa: at det var *mig*, der havde gjort *ham* Uret!

Dette være til Eftertanke for Mødrene.

Joh. M.

Et Hæderssmykke for Kvinder af Landbostanden. En Arkivstudie.

(Ved L. Nørreslet, Løve Skole.)

III.

Jeg skal ikke trætte mine Læsere med Fremlæggelse af alle de smukke Ansøgninger; et lille Udvalg vil desuden indeholde tilstrækkelige Momenter til, at enhver med en lille Smule Indbildningskraft let kan danne sig et Billede af Forholdene i det hele. Endnu skal jeg kun bemærke, at Udnævnelser foregik til ind i Aaret 1815, at de faldt nogenlunde ligelig inden for de forskellige Landsdele, men at intet som helst tyder paa, at de er gaaede ud over Kongerigets Grænser — end ikke til Sønderjylland. Statsbankerotten med dens Overgang i Pengenes Beregning fra Sølvværdi til Næneværdi, der bragte Guldsmedens Regninger op til en tidligere uanet Højde, fik dog ikke Kong Frederik til at bryde sit Løfte til de brave Kvinder, men meget mere skilte han sig ved sit Guld-Teservice for at skaffe Penge. I det hele ses det af Guldsmed Holms Regninger, at han af Rentekammeret er anvist til Udbetaling for Hæderssmykker over 1000 Rdlr. D. Courant, en i Henseende til den almindelige Penge-nød ikke helt ringe Sum.

Det saa i lang Tid ud til, at ingen af de gamle Hæderstegn længere var at opdrive eller paavise; man frygtede for, at de var vandrede til Guldsmedene og erstattede med nyere Smykker. Det er dog nu bleven oplyst, at der findes et 1ste Klasses Smykke i Vendsysselts historiske Museum i Hjørring, af hvilket en Afbildning ledsager min Afhandling om dette Emne i Augustheftet af „Tidsskrift for Landøkonomi for 1899“.

Ved det Røre, der er fremkommen ved Sagens Omtale i Dagspressen, er det ogsaa oplyst, at nogle Hæderssmykker i de seneste Aar endnu er set paa Fyn. Forhaabentlig vil de snart være at finde i „Dansk Folkemuseum“ og lignende offentlige Samlinger, hvor de nu maa siges at have deres rette Plads til Admindelse for Almenheden.

Uddrag.

5' Dep. 1' K.
Nr. 1850.

I Anledning af, at Pastor Knap kun havde troet at kunne anbefale Cathrine Marie Larsdatter,

Tandlæge Frøken Anna F. Hansen, Frederiksborggade 34.

der 17 Aar gl. i to á tre Aar havde ledet Avlingen paa sin Faders og en Afbyggers Ejendomme, lader Øvrigheden efter Kancelliets Ordre afholde Forhør i Sagen ved Brahetrolleborg Birk og blev det da bevidnet, 1) at hun foruden Markarbejde har hugget Skov, grøftet og gærdet, 2) at hun sammen med en 19aarig Broder var seet at høste og slaar fra Morgen til Aften, 3) og at hun har kunnet læmpe Ploven saaledes, at hun har kunnet pløje daglig uden Mandfolks Hjælp. Der blev tilstaaet hende et 2den Klasses Smykke.

Else Marie Fussing var gift med Kristen Kristensen af Tybjerglille, indkaldt til de annekterede Batailloner.

„Denne Kone, der ellers er Jordermoder og 53 Aar gl., samt ej en Gang opdraget i Bondestanden, har selv tærsket 11 Tdr. Sæd og gjort Langhalm . . . Da Manden rejste, stod Huset under Bygning, og indsatte hun Løsholter og Døre, murede selv Bagerovnen, støjede og klinede alt selv.

Da det især er sjældent, at Fruentimmer bruge Tømmerøksen eller forrette Murerarbejde, har Amtmanden indstillet hende til Belønning . . . saa meget mere, som hun har været Jordermoder til almindelig Tilfredshed.

(Kancelliets allerunderd. Forestilling til Kongen.)

„Birgitte Nielsdatter af Oplev Tved, eneste Datter af Niels Bødker, der havde i Fæste et umatrikuleret Bolsted af 14—15 Tdr. Lands Størrelse, har, da Brødrene ere fraværende i Kongens Tjeneste, i tre Aar tilskyndet sig selv til at besørge deres lille Avls Drift, Familiens saa godt som eneste Næringskilde.“

„Omforklarede Pige anbefaler sig desuden ved en god i Religionens Sandheder og Pligtlære vel oplyst Forstand og et anstændigt Levned.“

F. Schønning,
Sognepræst.

2' Depm. 4—188 Husmand af Karlebo Overdrev Anders Albertsens 2508

Kvinde Anne Margrethe, 50 Aar gl., har i de tre Aar, hun nu har hensiddet som Enke, dyrket ikke alene sin egen Jordlod, men ogsaa sin ældste Søn, der i samme Tid har gjort Tjeneste ved Kongens Regiment. Hver Lod er paa 4 Tdr. Land, og dette har hun selv pløjet, saaret og høstet uden anden Hjælp end sine tre yngste Børn i Aldre fra 6 til 12 Aar. Denne stræbsomme og snilde Kone har desuden skaaret Tørv, sviet Kul, aget hjem og kørt til København . . .

Huset har hun ligeledes holdt i god Stand med Klining og Spækning . . . uden at Husarbejdet er blevet forsmæt.

Ved Uld- og Linnedspinding har hun klædt baade sig selv og sine Børn og ved med egen Haand at skære Hakkelse og tærskte Sæden som den omhyggeligste Husmoder sørget for sig, sit Hus og sine Kreaturer.

C. Weiver, Sognepræst.
Hans Nielsen, Sognefoged.
31-aarig Gaardmandsdatter Ane Nielsen af Vejringe, Aastrup Sogn.